

**Uchwała Nr XXVIII/300/10
Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim
z dnia 16 czerwca 2010 r.**

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Planu Rozwoju Lokalnego
Gminy Kowalewo Pomorskie**

Na podstawie § 3 uchwały nr XIV/123/04 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 30 czerwca 2004 roku w sprawie zatwierdzenia i przyjęcia do realizacji „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kowalewo Pomorskie” uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kowalewo Pomorskie” za rok 2009, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Zygmunt Szczepański

Załącznik do Uchwały Nr XXVIII/300/10
Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim
z dnia 16 czerwca 2010 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ UJĘTYCH
W PLANIE ROZWOJU LOKALNEGO GMINY
KOWALEWO POMORSKIE NA LATA 2007-2013
(przewidzianych do realizacji w roku 2009)**

Przewodniczący Rady Miejskiej

Zygmunt Szczepański

Kowalewo Pomorskie, 28.04.2010 r.

WSTĘP:

Uchwałą Nr XIV/123/04 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 30 czerwca 2004 roku został przyjęty Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2004-2013.

W przedmiotowym dokumencie przedstawione zostały zadania planowane do realizacji w celu poprawy sytuacji na obszarze Gminy Kowalewo Pomorskie. Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kowalewo Pomorskie będzie możliwa po osiągnięciu zadań do realizacji na lata 2004- 2006 oraz zadań do realizacji na lata 2007- 2013 określających podstawowe kierunki, w których należy koncentrować podejmowane działania dotyczące:

- **poprawy stanu środowiska naturalnego**
- **poprawy komunikacji i infrastruktury**
- **rozwoju kultury, sportu, oświaty**
- **poprawy sytuacji ekonomicznej ludności gminy**
- **poprawy stanu usług społecznych**

Realizacja przyjętego harmonogramu działań według stanu na koniec roku 2009 przedstawia się następująco:

Działania dotyczące poprawy stanu środowiska naturalnego

Ochrona unikatowych obiektów przyrodniczych

Ochrona unikatowych obiektów przyrodniczych odbywa się m.in. poprzez stałą kontrolę zasadności składanych wniosków o wycinkę drzew i krzewów. Zezwolenia wydawane są wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Prowadzona jest współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (w przypadku terenów objętych ochroną konserwatorską – cmentarze, parki podworskie) oraz Wojewódzkim Wydziałem Ochrony Środowiska.

W 2009 r., współpraca dotyczyła wycinki w parku umiejscowionym we Frydrychowie oraz w Srebrnikach, Sierakowie i Kowalewie Pomorskim na terenie cmentarza.

Sukcesywna realizacja gospodarki wodno- ściekowej

- retencjonowanie wód powierzchniowych ,
- budowa zbiornika retencyjnego na Strudze Rychnowskiej – plan.

Wyżej wymienione zadania mogą być finansowane jedynie ze środków budżetu państwa. Retencja wód prowadzona jest obecnie w granicach posiadanych jezior, po inwestycjach wykonanych w latach 1998-2002.

W roku 2009 r., Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku, Biuro Terenowe w Brodnicy z/s w Toruniu wykonał roboty remontowo- konserwacyjne nr powierzchni 053/P/2009 na rzece Struga Rychnowska, oraz roboty remontowo- konserwacyjne nr powierzchni 054/P/2009 na rzece Struga Kowalewska. Przeprowadzono także przegląd gwarancyjny obiektu pn. „Mlewo II etap II -melioracje gruntów rolnych” , gdzie stwierdzono, iż sieć drenarska działa sprawnie, a rurociągi odprowadzają ciągle wodę do rowów odpływowych.

Wspieranie rozwoju małego biznesu, w tym firm rodzinnych

W dniu 26 października 2005 r., Rada Miejska w Kowalewie Pomorskim przyjęła uchwałę nr XXV/212/05 zwalniająca osoby zamierzające podjąć działalność gospodarczą po raz pierwszy z opłaty za zgłoszenie dokonania wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2006 r. Uchwała ta została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko- Pomorskiego nr 122 poz. 2081 z dnia 16 listopada 2005 r.

Z możliwości, które dała podjęta uchwała w miesiącach styczeń, luty i marzec 2009 roku skorzystało 12 osób. Od 31 marca 2009 r., obowiązuje zaś nowa procedura rejestrowania działalności gospodarczej przez osoby fizyczne. Związana jest z wprowadzeniem tzw. zasady jednego okienka. Polega na tym, że osoba rozpoczynająca działalność gospodarczą wypełnia – generalnie – jeden wniosek i składa go w urzędzie gminy lub miasta. Wnioski te są wolne od opłat. Ustawa przewiduje szereg zmian i wprowadza wiele ułatwień dla przedsiębiorców, zarówno przy podejmowaniu działalności, jak i w trakcie jej prowadzenia. Przyjęte w niej rozwiązania stwarzają lepsze otoczenie prawne dla przedsiębiorców, a także umożliwiają skuteczniejszą ochronę ich interesów. Wprowadzone przepisy ograniczają ilość dokumentów związanych z rozpoczęciem działalności, skracają czas niezbędny na załatwienie wszystkich formalności, zmniejszają katalog rodzajów działalności, dla których wymagane jest uzyskanie koncesji lub zezwolenia, jak również zmniejszają uciążliwość związane z kontrolami.

Opracowanie oraz realizacja gminnego programu ochrony środowiska

- zalesianie oraz ochrona skarp cieków w porozumieniu z NFOŚ

W miesiącu czerwcu 2004 r., utraciła moc Uchwała Rady Miejskiej nr XXIX/308/01 z dnia 13 czerwca 2001 r., dotycząca Gminnego Programu Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Środowiska na lata 2001-2010.

Zgodnie z unormowaniami zawartymi w ustawie Prawo Ochrony Środowiska Rada Miejska Kowalewa Pomorskiego uchwałą z dnia 30 czerwca 2004 r., przyjęła „Gminny Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2016”.

W roku 2008 podjęto się aktualizacji Programu Ochrony Środowiska oraz Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kowalewo Pomorskie. Przetarg na aktualizację obu dokumentów wygrała firma EKOSTANARD – Pracownia Analiz Środowiskowych. Opracowane dokumenty w miesiącu listopadzie przekazane zostały organom uzgadniającym tj. Staroście , Wojewodzie/Marszałkowi i Zarządowi Gospodarki Wodnej. Uchwała w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami dla miasta i gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2008-2011 z perspektywą roku 2015”, przyjęta została przez Radę Miejską w dniu 15 kwietnia 2009 r., Nr XXI/201/09.

Zgodnie z art. 12b ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r., organ wykonawczy gminy zobowiązany jest do złożenia sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami , obejmującego okres dwóch lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres, zwany dalej „okresem sprawozdawczym”. Zgodnie z art. 13 wyżej cytowanej ustawy sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami organ wykonawczy gminy przedkłada radzie gminy i zarządowi powiatu w terminie do dnia 31 marca po upływie okresu

sprawozdawczego. Spełniając obowiązki wynikające z wyżej cytowanych artykułów sporządzono sprawozdanie z Gminnego Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami miasta i gminy Kowalewo Pomorskie. Sprawozdanie to w ustawowym terminie przedłożone zostało przez Burmistrza Zarządowi Powiatu i Radzie Gminy.

Kwestią zalesień oraz ich dofinansowaniem zajmuje się od roku 2004 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Program zalesień w pełni zabezpiecza potrzeby naszych mieszkańców.

Proces zalesiania i gospodarki leśnej omawiany jest corocznie podczas obrad Komisji Techniczno- Gospodarczych organizowanych przez Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń zs. w Konstancjewie. Planowane inwestycje / zalesianie muszą być konsultowane z właściwymi terytorialnie organami samorządowymi, na terenach których będą realizowane.

Rekonstrukcja i konserwacja starodrzewia na terenie gminy

Rekonstrukcja starodrzewia opiera się na zaleceniach zamieszczanych w decyzjach zezwalających na usunięcie drzew, zaleca się dokonanie nasadzeń uzupełniających z gatunków, które zostały usunięte.

Konserwacja związana jest obecnie z monitoringiem stanu fitosanitarnego drzew.

W przypadku stwierdzenia posuszu, chorób czy szkodników podejmowane są czynności zmierzające do likwidacji zagrożeń. Ostatni oprysk lip przeprowadzony został w roku 2006 przeciwko brudnicy i okazał się skutecznym w 100%. W roku 2007, 2008 i 2009 nie potwierdzono już gradacji i wystąpienia szkodnika.

Poprawa stanu zieleni na terenie gminy

W roku 2009 r., kolejny już raz uzyskano dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, dzięki której możliwe było kontynuowanie działania w zakresie zadrzewienia terenów miasta i gminy.

Zakupiono i wysadzono łącznie 11 629 szt. drzew i krzewów , za łączną kwotę 20.198, 40 zł. Nasadzeń dokonano na gruntach gminnych (zieleń miejska, szkoły, tereny sołeckie), oraz terenach należących do osób prywatnych. W miesiącu grudniu złożono kolejny wniosek do WFOŚiGW celem ubiegania się o dotację z przeznaczeniem na zakup materiału szkółkarskiego w 2010 r.

Uporządkowanie w porozumieniu z Urzędem Wojewódzkim i Powiatowym spraw zalesień

- realizacja granicy rolno- leśnej

Od połowy roku 2004 dofinansowaniem zalesień zajmuje się Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Program zalesień w pełni zabezpiecza potrzeby naszych mieszkańców. Zalesienia realizowane są w zdecydowanej części na gruntach ujętych w opracowanej granicy rolno- leśnej.

Zapewnienie realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz rozwiązywanie problemów alkoholowych

Sprawa realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ujmowana jest corocznie w przyjmowanych przez Radę Miejską sprawozdaniach przy okazji zatwierdzenia planu prac Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok

kolejny. Z racji swojej objętości sprawozdania te mogą zostać dołączone do niniejszego opracowania na prośbę zainteresowanych.

Utworzenie Centrum Informacji Doradztwa Promocji Gospodarczej i Rolniczej, system szybkiej informacji

Wymienioną kwestią zajmował się od kwietnia 2003 r., Zarząd Towarzystwa Aktywności dla Środowiska założony przy udziale Golubsko- Dobrzyńskiego Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości.

Z końcem roku 2005 Towarzystwo Rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń zakończyło swoją działalność. Obecnie przedsiębiorcy mogą korzystać z pomocy świadczonej przez wysoko wykwalifikowanych pracowników punktów konsultacyjnych działających m.in. przy Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego.

Opracowanie i zatwierdzenie gminnego programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami

Zgodnie z unormowaniami zawartymi w ustawie Prawo ochrony środowiska Rada Miejska Kowalewa Pomorskiego uchwałą nr XIV/127/04 z dnia 30 czerwca 2004 r., przyjęła „Gminny program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2016.” Program ten został zaktualizowany uchwałą Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 15 kwietnia 2009 r.

Poprawa stanu zieleni na terenie gminy- kontynuacja

W ramach zagospodarowania terenów zielonych na terenach miasta, w roku 2009 zakupiono i nasadzono:

1. Plac 700-lecia 1 – wykonano rekultywację terenu zielonego położonego przy Placu 700-lecia 1 i 1a oraz dokonano nasadzeń 3 szt. jodły koreańskiej, 80 szt. tuji occidentalis „Smaragd” i 80 szt. Lavandula Angustifolia (Lawenda Wąskolistna)
2. Plac 700-lecia (Rynek) – 3 szt. jodły kalifornijska

Wykonanie dokumentacji i budowa wysypiska odpadów komunalnych w m. Nowy Dwór

Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego Uchwałą Nr 3/29/08 z dnia 15 stycznia 2008 r., przyjął projekt „Programu ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko – pomorskiego 2010”, w którym wprowadzono radykalne zmiany w zakresie gospodarowania odpadami. Zgodnie z powyższym dokumentem, Województwo Kujawsko- Pomorskie rozpocznie wdrażanie systemowych rozwiązań w zakresie gospodarowania odpadami. Oznacza to m. in., że większość spośród istniejących obecnie 91 składowisk odpadów będzie stopniowo wygaszana. Docelowo ich rolę przejmie 11 międzygminnych kompleksów unieszkodliwiania odpadów komunalnych, w skład których wejdzie łącznie 14 wysypisk, rozlokowanych w całym województwie. Kompleksy te będą musiały posiadać niezbędne urządzenia do przetwarzania odpadów oraz instalacje chroniące środowisko przed skażeniem. Gmina Kowalewo Pom., została przypisana do Międzygminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów, który ma powstać na bazie składowiska odpadów w m. Niedźwiedź, gm. Dębowa Łąka.

Aktualizacja gminnego planu gospodarki odpadami

W roku 2008 przystąpiono do aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla miasta i gminy Kowalewo Pomorskie”. Plan został przyjęty uchwałą Nr XXI/201/09 Rady Miejskiej w Kowalewie Pom., z dnia 15 kwietnia 2009 r.

Dalsza organizacja i doskonalenie ponad lokalnych i lokalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi

W roku 2009 Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w ramach wdrażania nowego systemu zbiórki odpadów komunalnych prowadził dalszą zbiórkę bioodpadów w budynkach komunalnych na terenie miasta, w których sprawuje zarząd.

Dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów

W roku 2009 kontynuowano selektywną zbiórkę odpadów opakowaniowych – szkła i tworzyw sztucznych na bazie posiadanych pojemników, rozstawionych na ogólnodostępnych punktach, na terenie miasta i gminy Kowalewo Pom.

Ogółem w 2009 r., z punktów selektywnej zbiórki odpadów dokonano wywozu: 82,4 Mg szkła i 12,2 Mg plastików.

Koszt selektywnej zbiórki wyniósł 56.405,60 zł brutto. Na koniec 2009 r., na terenie miasta i gminy funkcjonowały 24 ogólnodostępne punkty selektywnej zbiórki szkła i tworzyw sztucznych.

Na terenie miasta ustawione są także dwa pojemniki na odzież. Akcyjne zbiórki makulatury i baterii organizują Szkoły. W roku 2009 zebrano 20 kg baterii oraz 7.054 kg – makulatury.

W roku 2009 rozszerzono asortyment zbieranych selektywnie odpadów o zbiórkę przeterminowanych leków. Zakupiono 3 pojemniki, które zostały rozstawione w aptekach na terenie miasta.

Kontynuacja i intensyfikacja akcji szkoleń i podnoszenia świadomości społecznej

Zadanie realizowane jest poprzez informacje na łamach lokalnej prasy, edukację bezpośrednią mieszkańców na zebraniach wiejskich i spotkaniach oraz poprzez konkursy gminne: „Piękna gmina” i „Przywracamy urok naszej gminie”. Idea segregacji odpadów jest propagowana w ramach corocznej akcji „Sprzątanie Świata – Polska”.

Intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych i ulegających biodegradacji

Na terenie ZGKiM Sp. z o.o. funkcjonuje punkt zbiórki bioodpadów. Odpady, dostarczane przez mieszkańców miasta własnym transportem, składowane są na terenie zakładu. Zbiórce podlegają: skoszona trawa, zgrabione liście, odpady zielone typu obierki warzyw i owoców, pozostałości warzyw np. łodygi nać. Odpady przyjmowane są w dni powszednie i sobotę. W 2009 roku zakład kontynuował program zbiórki bioodpadów. Pojemniki znajdują się, w 27 budynkach mieszkalnych na terenie miasta. Ogółem jest 30 pojemników na odpady biodegradowalne (7 szt. o poj. 110 l i 23 szt. o poj. 240 l).

O ile zaistnieje taka potrzeba, to organizowane będą okresowe zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Nie planuje się podejmowania szeroko zakrojonych działań w zakresie zbiórki odpadów budowlanych. Pozyskiwany gruz wykorzystywany jest na remonty dróg.

Modernizacja kotłowni olejowej na gazową w budynku przy ul. św. Mikołaja 5 w Kowalewie Pom. wraz z wykonaniem przyłącza

Ze względu na ograniczone środki finansowe i konieczność przebudowy odcinka sieci gazowej w ul. św. Mikołaja odstąpiono od realizacji w/w zadania.

Działania dotyczące poprawy komunikacji i infrastruktury

Utwardzenie nawierzchni asfaltem – ul. Szkolna

Zgodnie z opracowaną dokumentacją techniczną, zakończona została przebudowa ulicy Szkolnej oraz innych ulic w centrum miasta. Ułożono nową nawierzchnię asfaltową na jezdni ul. Szkolnej oraz wykonano z kostki polbrukowej frezowanej chodniki.

Inne ulice przewidziane do utwardzenia w stosownych uchwałach Rady Miejskiej

Zgodnie z założeniami, zakończona została przebudowa ulic w centrum miasta. Ułożono nową nawierzchnię asfaltową na jezdni ul. Szkolnej, Toruńskiej i Ogrodowej wraz drogami dojazdowymi do drogi krajowej. Nawierzchnia ul. Wąskiej, wjazd na ul. Murną oraz wszystkie chodniki wykonane zostały z kostki polbrukowej frezowanej. W ramach przebudowy ulic, wykonano także remont chodnika łączącego ul. Szkolną z ul. Fosa Jagiellońska, chodnika wzdłuż Placu 700-lecia 1 i 1a oraz chodnika od ul. Szkolnej do parkingu przy restauracji DA NOI. W porozumieniu z Gminną Spółdzielnią utwardzono teren przy ul. Szkolnej, zwiększając przez to ilość miejsc parkingowych.

Wykonano remont i utwardzenie kostką polbrukową dwukolorową nawierzchni ul. Jaśminowej na odcinku od skrzyżowania z ul. Akacjową do skrzyżowania z ul. Bukową.

Wykonano remont ul. M. Konopnickiej, polegający na wykonaniu nawierzchni z kamienia wapiennego 0-31,5 mm wraz z nawierzchnią z destruktu asfaltowego

oraz dwukrotnym powierzchniowym utwaleniem emulsją asfaltową i grysami.

Właściciele działek budowlanych przy ul. Konwaliowej i Narcyzowej, przy użyciu gruzu pozyskanego z własnych źródeł oraz przekazanego przez Gminę, wykonali prace pozwalające na dojazd do budujących się nieruchomości. Gmina oprócz gruzu zapewniła piasek na podsypkę oraz pokryła koszty pracy koparki. Wykonano również prace mające na celu odwodnienie części ul. Narcyzowej.

Utwardzenie kamieniem wapiennym co najmniej 35 km, tj. 5 km dróg rocznie

W 2009 r., remonty kamieniem wapiennym przeprowadzono w 20 sołectwach. Sołectwa ze środków będących w ich dyspozycji zakupiły 101 kursów kamienia wapiennego oraz 29 kursów kruszonego gruzu, w tym koszty zakupu 11 kursów kamienia wapiennego i 15 kursów pokruszonego gruzu zostały pokryte przez mieszkańców Bielska, Chełmonia, Nowego Dworu, Pruskiej Łąki, Sierakowa, Szychowa oraz Wielkiego Rychnowa.

Sołectwom, które przeprowadziły remonty dróg zgodnie z ustalonymi kryteriami, został przekazany dodatkowy kamień lub gruz. Dofinansowanie otrzymało 19 sołectw. W sumie, w ramach dofinansowania, tut. Urząd przekazał 216 kursów kamienia wapiennego i 61 kursów gruzu, których zakup został sfinansowany ze środków gminnych

W miejscowości Chełmonie zmodernizowano 590 mb drogi gminnej w kierunku Szewy. Na wykonanie tych prac otrzymano dofinansowanie ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wys. 29.500 zł.

Kamieniem wapiennym i gruzem w 2009 r. wyremontowano w całej gminie ok. 7,0 km dróg, w tym ok. 6,0 km zostało utwardzone zgodnie z ustalonymi kryteriami.

Sołectwo Zapłuskowęsy przy znacznym udziale mieszkańców zagospodarowało

pozyskany w trakcie remontu drogi Martyniec- Kowalewo, destruktu oraz kamień pochodzący z demontażu podbudowy, przeznaczając uzyskany materiał na remont dróg na terenie sołectwa.

Ponadto w 2009 r., wykonano remont odcinka drogi gminnej w m. Dylewo o długości 550 mb, odcinka drogi w m. Bielski (kontynuacja remontu) o długości 380 mb, oraz skrzyżowania dróg w miejscowości Chełmonie.

Remont drogi w Dylewie, polegał na wykonaniu podbudowy z kamienia wapiennego 0-31 mm, nawierzchni z kamienia wapiennego frakcji 16-22,5 mm wraz z wgłębnym bitumowaniem emulsją asfaltową oraz dwukrotnym powierzchniowym utwaleniem nawierzchni emulsją i grysami.

Remont drogi w Bielski, polegał na wykonaniu nawierzchni z kamienia wapiennego 0-31,5 mm wraz z nawierzchnią z destruktu asfaltowego oraz dwukrotnym powierzchniowym utwaleniem emulsją asfaltową i grysami.

Remont skrzyżowania dróg w Chełmoniu, polegał na ułożeniu nawierzchni z kamienia wapiennego frakcji 0-31,5 mm wraz z ułożeniem nawierzchni z masy mineralno- bitumicznej.

Naprawy cząstkowe dróg gminnych zarówno o nawierzchni twardej asfaltowej jak i nieutwardzonej

Utrzymanie dróg gminnych na terenach wiejskich leży w gestii poszczególnych sołectw, zgodnie z ich statutami. Sołectwa ze środków będących w ich dyspozycji zakupiły 29 kursów kruszonego gruzu, w tym koszty zakupu 15 kursów pokruszonego gruzu zostały pokryte przez mieszkańców Bielska oraz Nowego Dworu. Sołectwom tym, został przekazany dodatkowy gruz w ilości 61 kursów,

których zakup został sfinansowany ze środków gminnych.

W 3 sołectwach drogi zostały wyremontowane żuzłem w ilości 10 kursów.

W 14 sołectwach oraz na Osiedlu J. Kochanowskiego wykonano prace równiarką polegające na ukształtowaniu odpowiednich profili dróg.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków we wsiach Mlewo, Srebrniki,

Zapłuskowęsy, Napole, Nowy Dwór, Szewa, Frydrychowo

Obecnie mieszkańcy, którzy nie skorzystali z budowy przydomowych oczyszczalni ścieków mogą składać wnioski, które zostaną rozpatrzone.

Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją – Wielkie Rychnowo

W roku 2008 opracowano dokumentację projektowo- kosztorysową, uzyskano pozwolenie na budowę. W oparciu o zawarte umowy z Zakładem Energetycznym wykonywane były przyłącza energetyczne do do zasilania projektowanych przepompowni ścieków. Z tego tytułu w 2009 r., poniesiono koszty w wysokości 8.285 zł. Gmina ponadto uzyskała dofinansowanie z WFOŚiGW w formie pożyczki w wysokości 2 150.000 zł w tym na rok 2009 w kwocie 1.500.000 zł, na rok 2010 w kwocie 650.000 zł. W dniu 21 lipca 2009 r., podpisano umowę na wykonanie robót budowlano – montażowych. Ustalony Wykonawca PPUH MEL - KAN Sp. z o.o w Grudziądzu. Wartość rbn 2.822.001 zł. Termin wykonania 30 września 2011 r., - prace w toku.

Realizacja zadania rozwiąże gospodarkę ściekową na terenie Sołectwa Wielkiego Rychnowa.

W ramach projektu wykonana zostanie kanalizacja sanitarna grawitacyjno - tłoczna,

przepompownie ścieków w Wielkim Rychnowie i Marianach, przepompownie osiedlowe w Wielkim Rychnowie oraz rurociągi tłoczne z poszczególnych przepompowni.

Przygotowanie terenu pod budownictwo wielorodzinne

Na realizację przedmiotowego zadania Gmina uzyskała wsparcie ze środków Funduszu Dopłat będącego w dyspozycji Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 20,00 % przewidywanych kosztów przedsięwzięcia.

W wyniku ogłoszonego przetargu nieograniczonego na budowę przedmiotowego budynku, w dniu 23 lipca 2009 r podpisano umowę z Spółką Budowlano - Usługową BUDEX Lutomirski i wspólnicy Sp.j z siedzibą w Lipnie. Wartość robót budowlano - montażowych 1.393.168 zł. Zakładany termin zakończenia przedsięwzięcia – 30 wrzesień 2010 r. Inwestycja w trakcie realizacji - zgodnie z ustalonym harmonogramem. W ramach projektu wykonany zostanie budynek mieszkalny dwukondygnacyjny, wolnostojący, podpiwniczony, jednoklatkowy, z dziesięcioma lokalami mieszkalnymi, po pięć na każdej kondygnacji. W piwnicy znajdować się będzie 11 pomieszczeń technicznych oraz dziesięć komórek lokatorskich.

Zestawienie powierzchni:

- powierzchnia zabudowy- 324,08 m²
- powierzchnia użytkowa – 683,08 m²
- kubatura – 2.892,70 m³.

**Utwardzenie nawierzchni asfaltem- Frydrychowo: droga gminna nr 110139 C
Frydrychowo prowadząca (k/sklepu) od drogi krajowej do drogi nr 110138 C**

W dniu 16 kwietnia 2009 roku ogłoszono przetarg o udzielenie zamówienia publicznego na przebudowę drogi. Umowa z Przedsiębiorstwem Robót Drogowych DROBUD Sp. z o.o w Wąbrzeźnie podpisana została w dniu 16 czerwca 2009 r. Ustalone wynagrodzenie – 810.253 zł; Umowa na nadzór inwestorski podpisana w dniu 16.06.2009 r. z INWESTPROJEKT Sp. z o.o w Bydgoszczy na kwotę 7.320 zł. W dniu 27 kwietnia 2009 r. podpisana została umowa z Województwem Kujawsko - Pomorskim o dofinansowaniu przedmiotowej inwestycji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2007 - 2013. Wysokość dofinansowania 499.952 zł. Zadanie zakończone w terminie. W wyniku realizacji projektu przebudowano odcinek drogi gminnej o długości 542,52 m; konstrukcja drogi z betonu asfaltowego; wykonano ponadto kanalizację deszczową.

Działania dotyczące rozwoju kultury, sportu, oświaty

Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Wielkim Rychnowie

Budowa ta miała być realizowana w ramach rządowego programu „Blisko – Boisko”, gdzie istniała możliwość uzyskania dofinansowania w wysokości do 300 tys. zł. Pomimo zapowiedzi MEN nie ogłoszono kolejnej edycji tego konkursu w 2009 roku. W związku z powyższym nie realizowano zadania.

Dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli

Dyrektorzy szkół mają przyznane środki finansowe w planach budżetowych (kwota stanowi 1 % planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia nauczycieli). Środki wydatkowane w roku 2009 to kwota 45.979,94 zł.

Edukacja ekologiczna w szkołach

Zgodnie z regulaminem dofinansowania działalności proekologicznej prowadzonej przez placówki oświatowe z terenu miasta i gminy Kowalewo Pomorskie z dnia 28 czerwca 2005 r., Szkoły Podstawowe i Publiczne Gimnazjum mogą ubiegać się 1 raz w roku budżetowym o przyznanie dofinansowania na ten cel. W roku 2009 w budżecie gminy zostały zabezpieczone środki finansowe w wysokości 10 tys. zł. Z tej kwoty na wniosek dyrektora szkoły przyznano dofinansowanie dla :

- SP Wielka Łąka w wysokości 823,00 zł.,
- SP Kowalewo Pom. w wysokości 1.528,00 zł.,
- SP Pluskowęsy w wysokości 2.000,00 zł.,

- SP Wielkie Rychnowo w wysokości 2.000,00 zł.,
- Publiczne Gimnazjum Kowalewo Pom. w wysokości 2.000,00zł.

W szkołach realizowano zajęcia terenowe tzw. " Zielone lekcje" oraz wycieczki ekologiczne tzw. " Zielone szkoły" . Dzieci i młodzież szkolna brała udział w konkursach ekologicznych, festynach, warsztatach ekologicznych w Szymbarku, Trójmieście, Zakopanem, Pojezierzu Brodnickim i Szkole Leśnej na Barbarce w Toruniu.

Szkoła Podstawowa w Kowalewie Pom., była organizatorem Gminnego Konkursu Ekologicznego pod hasłem „Jestem znawcą przyrody”. Ponadto uczniowie wzięli udział w Wojewódzkim Konkursie z Przyrody pod hasłem „Z przyrodą na Ty” organizowanym przez Kujawsko - Pomorskiego Kuratora Oświaty, gdzie uczennica Agata Dębińska została laureatką tego konkursu. Publiczne Gimnazjum uczestniczyło w warsztatach proekologicznych pod hasłem „ Z przyrodą za pan brat”, zaś SP Pluskowęsy „Góry nie są nam obce”.

Ponadto w szkołach prowadzone są akcje podnoszące świadomość ekologiczną np. apele z okazji Święta Ziemi. Wszystkie szkoły corocznie czynnie włączają się w akcję " Sprzątanie świata", zbiórkę materiałów wtórnych, oraz biorą udział w Gminnym Konkursie Ekologicznym „Ekobiesiada” oraz konkursach plastycznych. Szkoły dbają też o najbliższe otoczenie tj. przystanki PKS, pobocza dróg, boiska.

Zapobieganie o rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego na wniosek grupy inicjatywnej

Organem prowadzącym dla szkół ponadgimnazjalnych jest Starostwo Powiatowe w Golubiu - Dobrzyniu.

Na terenie Kowalewa Pomorskiego działa Zespół Szkół, w skład którego wchodzi:

Technikum :

- rolnicze
- ochrony środowiska
- ekonomiczne

Zasadnicza Szkoła Zawodowa :

- wielozawodowa (2 lub 3 lata zależnie od zawodu)
- mechanik pojazdów samochodowych
- mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych

Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące :

- na podbudowie ZSZ, okres nauki 2 lata, nowa matura

Policealne Studium Rachunkowości

- na podbudowie szkoły średniej, okres nauki 2 lata

Policealne Studium Informatyczne

- na podbudowie szkoły średniej, okres nauki 2 lata

Zespół Szkół zamierza rozszerzyć ofertę kształcenia:

- o Liceum Ogólnokształcące o kierunku sportowym
- Technikum o specjalności kucharz
- oraz uruchomić nowy kierunek – elektromechanik

i Zasadniczą Szkołą Zawodową o kierunku kowalstwo artystyczne

Uruchomienie w/w kierunków uzależnione jest od wyniku naboru osób chętnych.

Pedagogizacja rodziców

Podczas zebrań z rodzicami w szkołach przedstawiane są sprawy związane z funkcjonowaniem wewnętrznych regulaminów, oraz sprawy związane z patologią społeczną i higieną zdrowotną. Rodzice na bieżąco informowani są o problemach z którymi stykają się uczniowie i nauczyciele oraz o możliwościach ich rozwiązywania.

Działania dotyczące poprawy sytuacji ekonomicznej ludności gminy

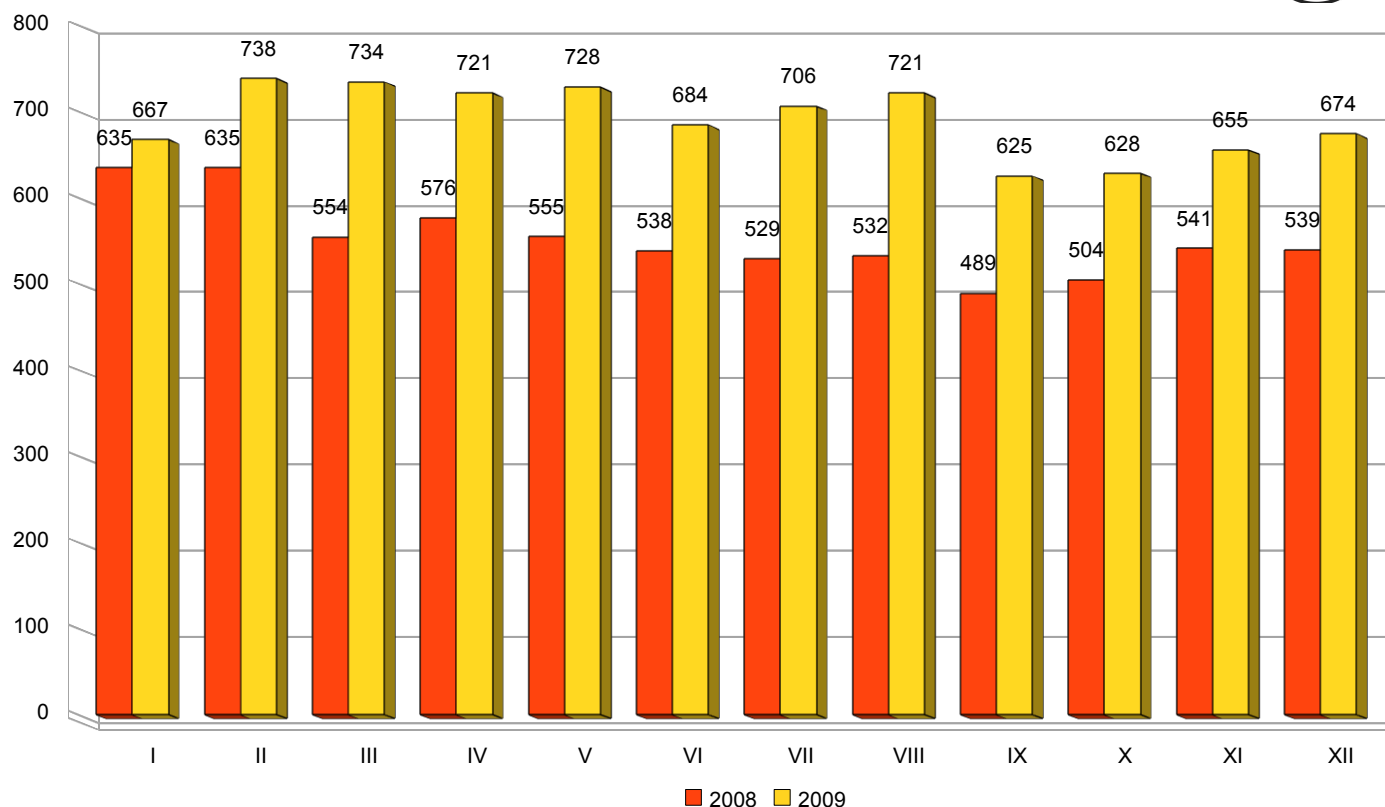
Organizacja zatrudnienia subsydiowanego

W roku 2009 Urząd Miejski w Kowalewie Pomorskim wraz z jednostkami podległymi, przy dofinansowaniu ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu – Dobrzyniu, tworzył dodatkowe miejsca pracy dla osób poszukujących pracy. Bezrobotni otrzymywali propozycje zatrudnienia, w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w ramach instrumentów rynku pracy takich jak prace interwencyjne. Ponadto umożliwiano osobom bezrobotnym skorzystanie z następujących form aktywizacji: staże oraz prace społecznie użyteczne.

Jak wynika z danych liczbowych w 2009 roku nastąpił wzrost aktywności zawodowej bezrobotnych. Otóż według informacji PUP na koniec grudnia 2009 r., podjęcie pracy przez bezrobotnych z terenu miasta i gminy Kowalewo Pom. przedstawiało się następująco:

- prace interwencyjne - 42 osoby
- praca stała za pośrednictwem PUP - 45 osób
- praca stała poza pośrednictwem PUP - 319 osób
- podjęcie działalności gospodarczej - 9 osób
- środki na podjęcie działalności gosp. - 19 osób

Liczba osób bezrobotnych w 2009 roku uległa znacznemu wzrostowi w porównaniu do roku 2008. Od miesiąca września 2009 roku do końca roku występował wzrost liczby bezrobotnych. Na koniec grudnia 2009r. stopa bezrobocia w kraju wyniosła 11,9 %, w województwie kujawsko- pomorskim wyniosła 15,8 %, a w powiecie golubsko - dobrzyńskim 19,4 %.

Stopa bezrobocia w powiecie stanowiła 163,02 % krajowej stopy bezrobocia.

Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Golubiu –Dobrzyńiu na koniec grudnia 2009 roku przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie	m. Kowalewo Pomorskie		ob. wiejski Kowalewo Pomorskie		Miasto i obszar wiejski Kowalewo Pomorskie	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1. Liczba bezrobotnych w tym:	250	125	424	219	674	344
- poprzednio pracujący	199	94	334	155	533	249
- ze zwolnień grupowych	1	0	3	2	4	2
- z prawem do zasiłku	74	29	115	48	189	77
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	9	5	20	11	29	16
- niepełnosprawni	8	6	14	8	22	14
- do 25 roku życia	62	41	131	70	193	111
- powyżej 50 roku życia	45	14	63	18	108	32
- długotrwale	87	52	190	120	277	172
- bez kwalifikacji zawodowych	74	48	110	67	184	115
- bez doświadczenia zawodowego	54	35	130	85	184	120
- bez wykształcenia średniego	167	74	288	127	455	201
- samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	21	20	30	27	51	47
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	0	22	0	43	0	65
- którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	3	0	7	0	10	0
2. Bezrobotni wg wykształcenia						
- wyższe	12	7	16	12	28	19
- policealne i średnie zawodowe	37	19	69	44	106	63
- średnie ogólnokształcące	34	25	51	36	85	61
- zasadnicze zawodowe	100	38	141	65	241	103
- gimnazjalne i poniżej	67	36	147	62	214	98
3. Bezrobotni wg wieku						
18 - 24	62	41	131	70	193	111
25 - 34	67	33	127	85	194	118
35 - 44	34	18	76	36	110	54
45 - 54	65	23	69	22	134	45
55 - 59	20	10	14	6	34	16
60 - 64	2	0	7	0	9	0
4. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						
do 1	26	6	42	13	68	19
1 - 3	53	26	82	36	135	62
3 - 6	45	20	82	41	127	61
6 - 12	68	27	91	49	159	76
12 - 24	34	25	64	29	98	54
pow. 24	24	21	63	51	87	72
5. Posiadający gospodarstwo rolne	0	0	8	1	8	1
- z prawem do zasiłku	0	0	1	0	1	0

Do najistotniejszych zagadnień obejmujących problematykę bezrobocia na terenie naszej Gminy należą:

- liczba osób bezrobotnych w wieku 18 – 34 lata – tj. 387
- niskie kwalifikacje osób bezrobotnych (wykształcenie gimnazjalne i poniżej oraz zawodowe) – tj. 455.

Już po raz czwarty w gminie Kowalewo Pomorskie organizowane były prace społecznie –użyteczne. Prace społecznie użyteczne - to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Bezrobotny bez nawiązania umowy o pracę może wykonywać prace w wymiarze do 10 godzin w tygodniu. Za wykonywanie prac społecznie użytecznych bezrobotnemu przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej niż 6,80 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych. Starosta refunduje gminie do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu tj. 3,70 zł, koszty gminy wynoszą 3,10 zł.. Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy na koniec grudnia 2009 r., z prac społecznie użytecznych skorzystało 80 osób.

W ramach organizowanych prac interwencyjnych w tutejszym Urzędzie oraz jednostkach podległych tworzono dodatkowe miejsca pracy głównie w przypadku konieczności sprawowania zastępstwa za pracownika przebywającego na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Występowały także przypadki zwiększenia zatrudnienia w związku ze wzrostem zadań do wykonania przez poszczególne

instytucje. Umowy o pracę z reguły zawierane były na czas określony obejmujący 1 rok, refundacja wynosiła co drugi miesiąc 1200 zł + ZUS.

Urząd Miejski w Kowalewie Pom. zawarł w 2009 r., łącznie 18 umów o prace interwencyjne (były również umowy kontynuowane z roku 2008). Pozyskane dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy w Golubiu –Dobrzyniu zamknęło się w kwocie ponad 64 tys. zł.

W Urzędzie Miejskim staże w roku 2009 r., odbywało 10 osób. Zorganizowane staże były finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Praca dla młodych - dobry start”. Zawarte z Powiatowym Urzędem Pracy umowy o staż obejmowały na ogół okres 6-ciu miesięcy, wyjątek stanowiły staże obejmujące okres 3 miesięcy.

Poniżej zaprezentowano dane na temat rozliczenia prac interwencyjnych, prac społecznie - użytecznych i staży w rozbiciu na tut. Urząd i poszczególne jednostki:

L.P.	Nazwa jednostki	Prace	Prace społecznie	Staż
		interwencyjne	użyteczne	
		Liczba osób na umowy interwencyjne *	Liczba miejsc w jednostkach na PSU	Liczba osób*
1	S.P. W Łąka	-	2	3
2	S.P. Kowalewo	-	3	4
3	Publiczne	2	2	7
4	S.P. W Rychnowo	2	2	1
5	S.P. Pluskovesv	-	1	1
6	Przedszkole	4	2	2
7	Specjalistyczna	-	-	1
8.	MGOPS w	3	3	3
9.	MGOK w	7	5	3
10.	LKS PROMIEŃ	-	1	1
11	Urząd Miejski	18	5	10
12	ZGKiM	1	24	3
	RAZEM	37	50	39

*dotyczy umów zawieranych w 2009 r.

Analizując 2009 rok pod kątem realizacji zaplanowanych zadań, należy zaznaczyć, że przy organizacji prac interwencyjnych propozycję pracy kierowano przede wszystkim do osób posiadających odpowiednie wykształcenie czy kwalifikacje. Przy naborze pracowników na wolne stanowisko pracy kierowano się zasadą prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych z 3-4 osobami. Niestety pomimo poprawy dyscypliny pracy nadal pojawiały się problemy z dużą absencją chorobową nowo zatrudnionych osób. Zdarzały się także sytuacje, że mimo trudnych warunków na rynku pracy, bezrobotni odmawiali propozycji zatrudnienia.

Szkolenia i przekwalifikowania

Realizacja zadań z zakresu ustawy „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” określiła m.in. organizację szkoleń jako podstawowe usługi rynku pracy. Współpracując z Powiatowym Urzędem Pracy w Golubiu – Dobrzyniu , na bieżąco informowaliśmy osoby bezrobotne o prowadzonych naborach na różnorodne kursy i szkolenia.

